

စီစစ်ရွေးချယ်ရေး ကော်မတီ

နေ့စွဲ - ၂၀၂၁ ခုနှစ်၊ ဇွန်လ ၁၇ ရက်နေ့။

CP/D.35

► မြန်မာနိုင်ငံအတွင်း ဒီမိုကရေစီ ပြန်လည်ထွန်းကားရေးနှင့် အခြေခံအခွင့်အရေးများ လေးစားလိုက်နာဖို့အတွက် ဆုံးဖြတ်ချက်မူကြမ်း

အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ အလုပ်သမားအဖွဲ့အစည်းကြီး၏ အထွေထွေညီလာခံ
၁၀၉ ကြိမ်မြောက် အစည်းအဝေး ၂၀၂၁ ခုနှစ် ဇွန်လ ( ) ရက်နေ့

မြန်မာနိုင်ငံအတွင်း အခြေခံလူ့အခွင့်အရေးများ၊ ဒီမိုကရေစီနှင့် တရားဥပဒေစိုးမိုးရေးတို့ကို လေးစား
လိုက်နာမည့် ILO ၏ ရေရှည်ရပ်တည်သော ကတိကဝတ်ကို ပြန်လည် အမှတ်ရစေပါသည်။

လွှပ်လပ်စွာဆန္ဒထုတ်ဖော် စည်းရုံးစုစည်းခွင့်ဖြင့် ငြိမ်းချမ်းစွာပါဝင်လှုပ်ရှားကြသော သမဂ္ဂအဖွဲ့ဝင်
များနှင့် ပြည်သူများအား အခမဲ့ဖမ်းဆီးခြင်း၊ ထိန်းသိမ်းခြင်း၊ ခြိမ်းခြောက်ခြင်းနှင့် အကြမ်းဖက် လုပ်ရပ်
များကျူးလွန်ခြင်း၊ ထို့အပြင် စက်ရုံနှင့် တခြားလုပ်ငန်းနေရာများ ဖျက်စီးခြင်းတို့ အပါအဝင် ၂၀၂၁ ခုနှစ်၊
ဖေဖော်ဝါရီလ ၁ ရက်နေ့ ကတည်းကစပြီး မြန်မာနိုင်ငံအတွင်း အာဏာသိမ်းစစ်တပ်မှ ရွေးကောက်ခံ အ
စိုးရအား ဖယ်ရှားခြင်း၊ နိုင်ငံတော်အရေးပေါ်အခြေအနေကြေငြာခြင်းနှင့် ဖြစ်ပေါ်တိုးတက်မှုများအပေါ်
အလေးအနက် စိုးရိမ်မိပါသည်။

စစ်အာဏာသိမ်းမှုအပေါ် ဆန့်ကျင်သည့်အနေဖြင့် ၎င်းတို့၏ ငြိမ်းချမ်းစွာစုရုံးခွင့်ကို ကျင့်သုံးခဲ့သူ အလုပ်
သမားသမဂ္ဂအဖွဲ့ဝင်များအပါအဝင် ပြည်သူ ၈၀၀ ကျော် သေစေခဲ့မှုအပေါ် အံ့ဩတုန်လှုပ်မိပါသည်။

ရဲနှင့် စစ်သားများမှ အလုပ်သမားသမဂ္ဂ ရုံးနှင့်နေအိမ်များကို ဝင်ရောက်စီးနင်းခြင်း၊ အလုပ်သမားသမဂ္ဂ
အဖွဲ့ဝင်များနှင့် ၎င်းတို့၏ မိသားစုများအား နှောင့်ယှက်ခြိမ်းခြောက်ခြင်းနှင့် ဒီမိုကရေစီစနစ်နှင့် အရပ်
သားအစိုးရ ပြန်လည်ရရှိရေး၊ ဒီမိုကရေအသွင်ပြောင်းမှု ဆက်လက်ဖြစ်ပေါ်ရေးနှင့် အလုပ်သမားအခွင့်
အရေးအပါအဝင် လူ့အခွင့်အရေးချိုးဖောက်မှု ရပ်တန့်ရေးတို့အတွက် တောင်းဆိုသည့် ဆန္ဒပြပွဲများနှင့်

ငြိမ်းချမ်းစွာ ဆန္ဒထုတ်ဖော်ပွဲများတွင် ပါဝင်ခဲ့သည့်အပေါ် လက်တုံ့ပြန်သည့်အနေဖြင့် သမဂ္ဂခေါင်းဆောင်များအား ထိန်းသိမ်းခြင်း၊ အလိုရှိသောနာမည်စာရင်းတွင် ထည့်သွင်းခြင်းအပေါ် အလေးအနက်စိုးရိမ်မိပါသည်။

အာဏာသိမ်းမှု ဖြစ်ပွားခဲ့သည့် ဖေဖော်ဝါရီလ ၁ ရက်နေ့နောက်ပိုင်း သင့်တင့်လျောက်ပတ်သောအလုပ်ပေးနိုင်ဖို့နှင့် ၎င်းတို့၏လုပ်ငန်း ရေရှည်တည်တံ့ရေးအပေါ် လုပ်ငန်းရှင်များ၏ လုပ်နိုင်စွမ်းအတွက် အမှန်တကယ်အရဲစွန့်မှုများကို အသိအမှတ် ပြုပါသည်။

လွတ်လပ်စွာ အသင်းအပင်းဖွဲ့စည်းခွင့်ရှိဖို့ အတွက် လွတ်လပ်စွာ စုရုံးခွင့်နှင့် လွတ်လပ်စွာဖော်ထုတ်ခွင့်တို့သည် မရှိမဖြစ်လိုအပ်ပြီး အဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံများအနေဖြင့် သူတို့ ဆန္ဒအလျောက်အတည်ပြုထားသော သဘောတူညီချက်များကို ဥပဒေအရကော လက်တွေ့အရပါ အပြည့်အဝ ကျင့်သုံးရမည်ကို ပြန်လည် အမှတ်ရစေပါသည်။

အထူးသဖြင့် နိုင်ငံတဝှမ်း ပဋိပက္ခတိုးများလာသည့်အချိန်တွင် ရိုဟင်ဂျာကဲ့သို့လို့ လူနည်းစု တိုင်းရင်းသားများ နေထိုင်သည့် ပဋိပက္ခဆက်လက်ဖြစ်ပွားနေသည့်နေရာများ အပါအဝင် စစ်တပ်၏ အဓမ္မလုပ်သား အသုံးချမှုအပေါ် အလေးအနက် ဂရုပြုမိပါသည်။

နိုင်ငံတဝှမ်း အထူးသဖြင့် နယ်စပ်ဒေသများတွင် ဆိုးရွားလာသော လူသားချင်း စာနာထောက်ထားမှု အခြေအနေနှင့် လူသားချင်းစာနာထောက်ထားမှုအကူအညီမရရှိခြင်းက အလုပ်သမားအခွင့်အရေးနှင့် လူ့အခွင့်အရေး ကျယ်ကျယ်ပြန့်ပြန့် ထိရောက်စွာကျင့်သုံးနိုင်ခြင်းအား ခြိမ်းခြောက်မှုတခု ဖြစ်လာစေသည်ကို ဂရုပြုမိပါသည်။

ရိုဟင်ဂျာများအပါအဝင် ဘာသာရေးနှင့် တိုင်းရင်းသား လူနည်းစုတို့နှင့်သက်ဆိုင်သူများ အတွက် အဓမ္မနေရပ်စွန့်ခွာစေခြင်းနှင့်၊ အလုပ်အကိုင်နှင့်အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းအခွင့်အရေး မရရှိကြသည့် ဆိုးရွားလာသည့်အခြေအနေများအပေါ် အထူးစိုးရိမ်ကြောင်း ဖော်ပြလိုပါသည်။

ဒီမိုကရေစီလမ်းကြောင်းပေါ် ပြန်လည်ရောက်ရှိရေးအတွက် စီးပွားရေးလုပ်ငန်းအသိုင်းအဝန်း အပါအဝင် ငြိမ်းချမ်းစွာ ဆန္ဒပြ လှုပ်ရှားမှုများတွင်ပါဝင်ခဲ့ကြသော အလုပ်သမားများ၊ သမဂ္ဂများနှင့် ပြည်သူလူထုတရပ်လုံးအတွက် အပြည့်အဝ ထောက်ခံပါသည်။

၁။ မြန်မာနိုင်ငံအပေါ် မေတ္တာရပ်ခံလိုသည်မှာ -

(က) မြန်မာနိုင်ငံတွင် ဒီမိုကရေစီစနစ်နှင့် အရပ်သားအုပ်ချုပ်မှုကို ပြန်လည်ဖော်ဆောင်ရန်။ ဒီမိုကရေစီနည်းလမ်းကျကျ ရွေးကောက်ခံထားရသည့်အစိုးရ ပြန်လည်ရရှိလာသည့်အခါ နိုင်ငံဝန်ထမ်းဥပဒေ၊ အလုပ်သမားငြင်းပွားမှုများ ဖြေရှင်းရေးဥပဒေနှင့် မြန်မာနိုင်ငံမှ အတည်ပြုထားသော လွတ်လပ်စွာ အသင်းအပင်းဖွဲ့စည်းခွင့်နှင့် စည်းရုံးဖွဲ့စည်းခွင့်ကို အကာအကွယ်ပေးသော သဘောတူညီချက် ၁၉၄၈ (အမှတ် ၈၇) ပါဝင်သည့် အလုပ်သမားအဖွဲ့အစည်းဥပဒေကို နှောင့်နှေးခြင်းမရှိပဲပြင်ဆင်ရန်။

(ခ) ဆန္ဒပြုလှုပ်ရှားမှုများတွင် ငြိမ်းချမ်းစွာပါဝင်ပတ်သက်ခဲ့ကြသူများအပါအဝင် အလုပ်သမားများ၊ အလုပ်ရှင်များနှင့် ၎င်းတို့၏ သက်ဆိုင်ရာအဖွဲ့အစည်းများနှင့် ပြည်သူ့လူထုများသာမက ရိုဟင်ဂျာကဲ့သို့လို ဘာသာရေးနှင့် လူမျိုးစုများအပေါ် တိုက်ခိုက် ခြိမ်းခြောက် အန္တရာယ်ပြုခြင်းများအား ရပ်စဲရန်၊ ဖမ်းဆီးထိန်းသိမ်းထားသူများ အမြန်ဆုံး ချွင်းချက်မရှိ လွှတ်ပေးရန်နှင့် မတရားသဖြင့် ထိန်းသိမ်းခံထားရသူများအပေါ် စွဲဆိုထားသည့် မည့်သည့်အမှုကိုမဆို ရုတ်သိမ်းပေးရန်။

(ဂ) လူ့အခွင့်အရေး ချိုးဖောက်မှုများ ရပ်တန့်ရန်နှင့် လုပ်ငန်းခွင်တွင် အခြေခံမူများနှင့် အခွင့်အရေးများပြန်လည်ရရှိစေရန်။

(ဃ) သဘောတူညီချက် အမှတ် ၈၇ ကို လေးစားရန်၊ လွတ်လပ်လုံခြုံမှုရှိသော အကြမ်းဖက်မှု မတရား ဖမ်းဆီးထိန်းသိမ်းခံရမှုမှကင်းဝေးသော အနေအထားတွင် အလုပ်သမားနှင့် အလုပ်ရှင်များ ၎င်းတို့၏ လွတ်လပ်စွာ အသင်းအပင်း ဖွဲ့စည်းခွင့်ကို ကျင့်သုံးနိုင်စွမ်း ရှိနေစေရန်။

(င) လွတ်လပ်စွာ ဖော်ထုတ်ခွင့်နှင့် ငြိမ်းချမ်းစွာ စုဝေးခွင့် တားမြစ်ခံထားရသည့် အရပ်သား အစိုးရ ဖယ်ရှားခံရသည့် နောက်ပိုင်း ထုတ်ပြန်ထားသည့် မည်သည့် အစီအမံများ သို့မဟုတ် အမိန့်များ၊ သို့မဟုတ် ထပ်မံချမှတ်ထားသော အစီအမံများနှင့် အလုပ်သမား၊ အလုပ်ရှင်နှင့် ၎င်းတို့၏ အဖွဲ့အစည်းများ၏ လွတ်လပ်မှုကို ကန့်သတ်ထားသည့် အစီအမံများ ကိုမဆို ပယ်ဖျက်ရန်၊ ၎င်းတို့၏ လှုပ်ရှားမှုများကို အန္တရာယ်ပြုခြိမ်းခြောက်ခြင်းမပြုပဲ လွတ်လပ်စွာလှုပ်ရှားခွင့်ပြုရန်။

(စ) လိုအပ်သော ပြည်သူ့အားလုံးကို ထောက်ပံ့မှုပေးနိုင်ဖို့အတွက် ဘေးကင်းလုံခြုံမှုနှင့် လွတ်လပ်သော လူသားချင်းစာနာမှုအခွင့်အလမ်း ရှိနေစေရန်။

၂။ ကုလသမဂ္ဂ နိုင်ငံများ၊ တခြားသော သက်ဆိုင်ရာအဖွဲ့အစည်းများ၊ ဒေသဆိုင်ရာအဖွဲ့နှင့်တွေ့ဆုံဆွေးနွေးမှုများနှင့် အပြန်အလှန် ဆက်ဆံရေးများ ပါဝင်မှုများမှတစ်ဆင့် အဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံများသည် မြန်မာနိုင်ငံတွင် ဒီမိုကရေစီ ပြန်လည်ထွန်းကားရေးအတွက် ထောက်ခံအားပေးရန် အကြံပြုပါသည်။ မြန်မာနိုင်ငံအတွင်း ဒီမိုကရေစီအစဉ်အလာ၊ အရပ်သားအုပ်ချုပ်မှုနှင့် အသွင်ပြောင်းမှု ဆက်လက်ဖြစ်ပေါ်ရေးအတွက် ပြန်လည်ထူထောင်ရေးမြှင့်တင်ရာတွင် အလုပ်သမား၊ အလုပ်ရှင် အဖွဲ့အစည်းများ၏ အရေးပါမှုကို အလျဉ်းသင့်သလို အသိအမှတ်ပြုပါသည်။

၃။ အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ အလုပ်သမားအဖွဲ့အစည်း၏ ၁၁၀ ကြိမ်မြောက် အစည်းအဝေးနှင့် ဆက်စပ်မှုများ အပါအဝင် အုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့မှ နောက်ထပ်ထည့်သွင်းစဉ်းစားရန်ရှိသည်များ ဆက်လက်ဖြည့်စွက်ကာ အုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့၏ ၃၄၁ ကြိမ်မြောက် (မတ်လ ၂၀၂၁ ခုနှစ်) ဆုံးဖြတ်ချက်များနှင့်အတူ ယခုဆုံးဖြတ်ချက်အား အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်ပါရန် တောင်းဆိုပါသည်။